

Les converses secretes Reagan-González

Nicaragua és la cortina de fum. Rere la cortina, els fets inconfessables: el PSOE comunica confidencialment, al Pentàgon i a la Casa Blanca, que el referèndum no es pot guanyar.

Que només es podrà fer-ho si abans és aplacada la maror esquerrana, mitjançant l'evacuació, si més no, d'una proporció del personal de les bases americanes, i el tancament parcial d'un mínim de dues. Serà l'espanyolització de les bases. Reagan fa cap a Madrid, i, contra totes les pronòstics, és González el qui imposa el seu criteri. Hi haurà referèndum, i, per poder guanyar-lo, els Estats Units s'empassaran la humiliació d'una retirada.

De mala gana, perquè Washington encara es nega a indicar quin serà el calendari de l'evacuació. A. Solé reprén el fil des de Gran Bretanya.

Allons SOLÉ

En efecte, el sorprenent balanç de la visita de Ronald Reagan a Madrid és que, increïblement, els Estats Units s'empassaran les condicions de González; que en el darrer moment, i en una altre estirabot tampoc no gens ben explicat als espanyols, Reagan es fa enrere parcialment i es nega a fixar cap calendari o data final per a la reducció d'efectius. I que, tot plegat, l'estratagema socialista sembla disgustar tothom —americans, esquerra i exèrcit—, però que els socialistes segurament guanyaran el referèndum, que és del que es tracta, i se'n sortiran. Per a augmentar el desconcert, el desenllaç de les converses Reagan-González representa una inesperada victòria de la facció moderada del vicepresident Bush, una derrota per a Weinberger i la CIA, i un aparent triomf de l'ala esquerra del PSOE.

Vist de la capital britànica estant, el gran avantatge d'aquesta instructiva visita de Reagan és que, finalment, ha permès d'arribar a la conclusió, o, si es vol,

Reagan i Schultz, malgrat les bones cares, empenyats amb el gabinet González

a la deducció, dels següents extrems crucials:

Per una sèrie de raons encara no ben compreses, el govern de Madrid no pot desdir-se del referèndum sobre l'OTAN. El problema momentani del PSOE rau en el fet que el veredict dels seus experts americans i espanyols en consultes populars és que, sense alguna fórmula a prova de sorpreses, avui, el referèndum, el guanyarien els ad-

versaris de l'Aliança Atlàntica. A parer de la cuspide socialista, la solució, doncs, passa ara per l'espanyolització de les bases ianquis.

Direm abans de seguir que aquests punts no són, de cap manera, personals, ens provenen tots de destacats experts britànics en afers hispànics, com ara el professor i historiador Paul Preston, que tants contactes té tant en el Par-

tit Laborista com en el Socialista espanyol; o el periodista i biògraf Brian Crozier, amb no menys contactes directes amb els estaments militars d'ambdós països. Així, entrevistat per la BBC el dia 7, Preston opinava que «per bé que en termes generals la visita de Reagan no ha sortit gaire bé, la impressió de triomf que s'ha endut l'esquerra espanyola és més aviat equivocada, puix que la tàctica de González segurament acabarà reforçant-lo en l'afer del referèndum». I, escrivint en el *Times* del dia 2, deia Crozier, per la seva banda, que, malgrat les lògiques reticències nord-americanes i la irritació davant la inesperada força de l'esquerra, a Madrid el criteri informat és que Washington haurà d'acabar accedint a la fórmula González, «i desmantellar (és probable que volgués dir parcialment) les bases de Torrejón i Saragossa, però no la de Rota».

S'ha de reconèixer, sense embuts, que gran és en aquests moments l'admiraació que suscita entre els observadors anglosaxons

Somriures i bromes. ¿A canvi de què?

aquesta intel·ligent, però agosarada, jugada política de González, si més no per produir-se, segons Crozier en moments en què «regna en els rengles militars espanyols una atmosfera de callat i frustat ressentiment, més que no pas contra el govern, contra el rei, per haver permès als socialistes d'introduir les reformes Serra; en un futur immediat el més probable és que no passi res, però la situació podria esdevenir greu si es degradés massa la crisi social i econòmica...»

Crozier no ho diu, és clar, però a parer d'entesos europeus en afers socialistes i militars com Johnston i Petras (aquest darrer un dels que més dades deu tenir sobre el presumpte finançament internacional del PSOE), hi hauria plantejada una situació bastant incòmoda: igual que el president Reagan i els emprenyats alts càrrecs de la seva administració republicana, sobretot Weinberger i Schultz, l'exèrcit estaria més que mosca perquè, da-

El projecte socialista: per a guanyar el referèndum, cal la retirada de les bases EUA

munt d'haver d'aguantar Serra, el gabinet González, que, portes endins (Boyer, Solchaga), és més socialdemòcrata que Mitterrand, portes enfora (Morán, Guerra), es manifesta, sobretot d'ençà de la victòria en el Mercat Comú, tant o més socialista que Papandreu.

Amb tot, ¿no deu tractar-se tal vegada d'un parany del mateix gabinet González, per tal de desorientar l'oposició antiatlantista al si del partit en el poder i, en general, l'esquerra no socialista?

Sempre segons els britànics, la continuada desconfiança d'un considerable sector militar per la línia seguida del PSOE en l'afar OTAN obeeiria a una qüestió no europea, la de Ceuta i Melilla, entorn de les quals aquest sector no ha

rebut de les autoritats atlàntiques —i encara menys de les nord-americanes— les seguretats de sobirania perpètua que ingènuament pretenia obtenir-ne. Aquest sector sembla incapaç de comprendre que això no es tracta de cap desdeny específicament antiespanyol, sinó senzillament de la política de l'OTAN en aquests casos. Aquest és justament el motiu per què fins ara Irlanda no hagi volgut ingressar-hi: que la pertinença a l'OTAN obliga els estats membres a respectar les actuals fronteres continentals europees, i que Dublín no pot reconèixer la legalitat de l'existència de l'Ulster britànic. En canvi, les fronteres de Ceuta i Melilla, com les dels departaments «francesos» d'Algèria fa un quart de

segle, no ho són pas, fronteres europees. Això tan fàcil de capir, a determinats ministeris de Madrid se'ls fa una muntanya.

Però ara els rumors militars no poden distreure els socialistes de la seva tasca prioritària: guanyar el referèndum. Ningú no dubta que tinguin la imaginació suficient per a guanyar-lo, però ¿és cert el rumor londinenc que el PSOE haurà d'acabar contractant, ¡oh suprema ironia!, els serveis professionals de Saatchi and Saatchi, l'agència publicitària internacional més cara del món, l'artífex de les dues victòries electorals de l'odiada Thatcher?

Deiem que hi ha qui considera inquietant per a l'esquerra la nova estratègia socialista per guanyar el referèndum a satisfacció d'occident. Aquesta hipòtesi sosté, amb raó o sense, que l'estratègia de desmilitarització de les bases —no tants americans, ergo més sobirania espanyola— podria amagar, de fet, el començament d'una situació «a la portuguesa», que en certs aspectes potser encara podria resultar pitjor que l'actual, de quasi dependència directa respecte als Estats Units.

No és que sigui cap secret militar d'envergadura, però la Luftwaffe de l'Alemanya Occidental, per exemple, ensinistra sobre el paper els seus pilots d'aviació en el seu territori estatal de la República Federal. En la pràctica, tanmateix, i per l'excessiu trànsit aeri militar i civil a l'Alemanya Occidental, però també perquè els tractats internacionals prohibeixen als alemanys de fer exercicis amb segons quins armaments, aquesta força militar s'ensinistra en l'espai aeri... de Portugal. A canvi d'això, i gràcies a un acord signat fa anys per

Salazar i mai no denunciat pel Portugal de la «revolució», els alemanys paguen íntegrament les crescudes despeses de l'enorme base aèria «portuguesa» de Beja. Feta la llei, feta la trampa.

La trampa andalusa, si és que d'això es tracta en el fons d'aquesta iniciativa socialista de reducció d'efectius ianquis, haurà de tenir un preu força més alt que el portugués, per la mateixa immensitat comparativa del vast espai geogràfic interior buit de l'Estat espanyol, que és l'únic d'Europa que pot posar simultàniament a disposició de les maniobres militars atlàntiques les valls nevades del Bierzo i Ponferrada, paisatge ideal per a simular un teatre nòrdic; els deserts d'Almeria i d'Aragó, substituït perfecte de

Les declaracions públiques no responen del tot a les privades

/ Arxiu

qualsevol paisatge nord-africà, i una pila de sistemes muntanyosos oblidats en què foradar galeries i emmagatzemar tota mena d'armaments.

Fet i fet, les accions polítiques de la CIA a la Mediterrània, entre els anys 50 i els 70, van ser veritablement funestes per als interessos occidentals. El preu del seu desencertat suport als coronels feixistes grecs va ser el referèndum sobre la monarquia hel·lènica, que tots sabem com va acabar. El preu del seu descarat suport al règim del general Franco serà —aquest era, almenys, el projecte segons els anglesos, en anar-se'n Reagan de Madrid— la humiliació de l'evacuació de les bases, seguida d'un angoixós referèndum que posarà a prova els nervis de tothom.

TEATRE
AL MICALET

LA TRILOGIA DE LA PARÀBOLA EL BRUNZIR DE LES ABELLES

VERÍ TEATRE

DE LA SOCIETAT
CORAL EL MICALET

Direcció: Josep Lluís Campos

5 ÚNICS DIES

DEL 15 AL 19

DE MAIG

Venda
anticipada

Te's. 332 07 86
332 18 56